

2 eks. S 781.16 x b

Arhivs.

VII latvju vispārējie dziesmusvētki

Jāņu vakarā, 23. jūnijā 1931. g.
plkst. 9 vakarā

A Ī D A

Dž. Verdi opera 4 cēl. 8 ainās.
Tulkojis Fricis Adamovičs

BRĪVDABAS IZRĀDE

L Ī D Z D A R B O J A S :

Faraons JĀNIS KĀRKLIŅŠ
Amneris, viņa meita HELENA BERZINSKA
Aīda, etiopu verdzene . . MILDA BRECHMAN-ŠTENGELS
Radamess, ēģiptiešu kara vadonis . NIKOLAJS VASIĻJEVS
Ramfiss, virspriesters JĀNIS NIEDRA
Amonasro, Etiopijas ķēniņš, Aīdas tēvs . EMILS MAURIŅŠ
Sūtnis RICHARDS PELLE
Priesteriene ADELE PULCIŅŠ

Priesteri. Priesterienes Ministri. Karaivji. Vergi. Gūstekņi.
Tauta u. c.

Darbība notiek Tebās un Memfisā faraonu valdīšanas laikā.
Eģiptē

Diriģents: TEODORS REITERS

Sceniskais uzvedums PĒTERA MELŅIKOVA

Baletmeistare ALEKSANDRA FEODOROVA

2. ainā priesterēņu deju izp.: Vilma Freimans,
Betija Tobias, Marija Niedrite, Austra Strazdiņš,
Lilija Pētersons

4. ainā ēģiptiešu un karaivju dejas izpildis:
Austra Strazdiņš, Lilija Pētersons, Marija Niedrite, Vilma
Freimans, Betija Tobias, Pauls Fibigs.

Operas „Aida“ darbības konspektīvs saturs.

1. cēliens. 1. aina notiek Eģiptes ķēniņa pilszalē Memfisā. Virspriesters Ramfiss ziņo kara vadonim Radamesam, ka etiopieši gatavojoties uz karu. To dzirdot Radamesā mostās vēlēšanās, kaut viņš būtu dievu izredzētais eģiptiešu pulku vadonis: uzvarot ienaidnieku, tam būtu tiesība lūgt faraonu dāvat brīvību gūstā kritušai Etiopes ķēniņmeitai Aīdai. Faraona meita Amneris uz savu brūno verdzeni greizsirdīga — tā redz Radamesa laipno silto skatu, kad tas sastop Aīdu. 2. ainā, ķēniņa pili, faraons paziņo tautai, ka etiopieši uzsākuši kara gājienu pret eģiptiešiem. Radamesu viņš aizīņo par virsvadoni. Tas saņem vairogu un dodās uz svētnīcu dievus pielūgt. Visiem pacilats gara stāvoklis, vienīgi Aīdā zogas baiga nojauta: viens pret otru kara divi viņai vismīļākie cilvēki — Radames un viņas tēvs, Etiopes ķēniņš! Kā viss tas beigsies? Par karu lūgt, par karu nelūgt dievus? Tai prāti mulst, lūgšana jaucas. Tuvāko dienu notikumi tik tumši, kā faraona kapu drūmās katakombas. 3. ainā virspriesters Ramfiss pasniedz Radamesam svētītu šķēpu — tas eģiptiešiem dos uzvaru. Tāds dievu lēmums. Garīgo ceremoniju pavada priesterieņu dejas.

2. cēliens. 1. ainā pie ķēniņmeitas Amneris. Viņa saņemuse ziņu, ka eģiptieši uzvarējuši.

damesu. Sastop savu tēvu, kuram tā apsola izzināt no Radamesa noslēpumu, pa kādu ceļu eģiptieši dosies pretim etiopiešiem. Ja viņa to neizzin, tad — viņas tautieši zuduši! Ierodas Radames, kurš Aīdai beidzot noslēpumu izpauž. To dzird Amonasro, iznāk no paslēptuves un tikai tagad Radames dabū zināt, ka Amonasro ir pats Etiopes ķēniņš. Cits nu Radamesam nekas neatliek, ka doties Aīdai līdz, jo naidniekam tas izpaužis svarīgu kara noslēpumu. Brīdī kad Radames grib ar saviem jauniem draugiem bēgt, uz tempļa pakāpēm parādās Amneris, kuras kalpi saņēra Radamesu. Aīdu aizrauj sev līdz Amonasro.

Kāds vārds par „Aīdu“.

Pēc agrākām Verdi operām „Aīdas“ parādīšanās uz skatuves bija liels pārsteigums visai mūzikas pasaulei. Jau pate partitūra saturā sevī daudz mūzikala daļuma, kurā vajaga nodziļināties. Fatalisma smagais sižeta un mūzikas raksturs, nospiež kā ar nerēdzamu roku; skumjas dveš pretim iz visas operas, — gluži kā iz Lerou'a dzejām. Vispirms jau pate darbība ar nežēlīgi traģisko konstellaciju. Komponists pilnīgi padevies sižetam.

Pārbaudīšanas nolūkā viņa stāsta Aīdai, ka Radames kaujā kritis. Aīda satriekta. Tad Amneris ziņo, ka Radames dzīvs. Aīda — līgsmo! Un to arī atklājusi savu milu pret jauno eģiptieti. Amneris greizsirdībā brīdina Aīdu savaldīties: tai sāncense pate faraonu meita, kurās rokās atrodas viss viņas verdzenes, Aīdas, liktenis. 2. ainā Tebas vārtu priekšā faraons sagaida uzvārētājus. Grandiozi ļaužu gājieni. Gavilēm apsveikts ierodas arī Radames. Par uzvaru faraons sola piepildīt katru varoņa vēlēšanos. Radames liek uzvest kara gūstekņus. Viņu starpā, eģiptiešiem nepazīts, atrodas arī Etiopes ķēniņš, Aīdas tēvs, Amonasro. Radames lūdz faraonam atsvabināt gūstekņus, bet priesteri to neieteic — brīvībā atlaisti tie drīz vien var atkal sacelties no jauna. Tomēr ķēnišķīgais solījums pildams: faraons pārējos atlaiž, kālā paturēdams dziļāko etiopieti — Amonasro un kā augstāko balvu dod Radamesam savas meitas roku. Amneris gavilē. Aīda skumst — viņas sapņi gaist . . . Nav viegli arī Radamesam, kuram faraona lēmums atrāvis uz mūžu ta mīļoto meiteni Aīdu.

3. cēliens. Izidas templī ieiet Ramfiss ar Amnerisu no priesteriem izlūgties dieves svētību. Tempļa priekšā ierodas arī Aīda. Tā gaida uz Ra-

4. cēliens. 1. ainā Amneris solas Radamesu glābt, ja viņš tai atbildēs ar pretmīlestību. Viņš to nevar, jo mīl tik vienu — Aīdu. Tad labāk nāve. Un droši kāpj tas apakšzemes velvē pretim neizbēgamam liktenim. 2. ainā Radames notiesāts kā valsts nodevējs uz šausmīgu nāvi: dzīvu to iemūrēs pagrabu velvē! Tomēr izrādās, ka viņa drausmīgo likteni dala arī Aīda: tā ienākuse velvē jau pirms Radamesa ienākšanas, lai kopā ar to ietu nāvē! Un kamēr augšā aiz akmeņklona skan vienmuļīgas priesterdziesmas, te, kapa velvē, sniedz rokas nāvei nolemtle . . .

izslēdz katru banalaku efektu un tā pastrīpo intensīviem līdzekļiem sāpīgo saturu. Pat svētku dziedājumiem cauri velkas kā smalka skumju stīga; uzvaras maršam piemīt gan mirdzums, tak ne prieks.

„Aīda“ uzrakstīta uz Eģiptes vice-ķēniņa ierosinājumu un uzvesta pirmo reizi 1872. g., Katrā, no kurienes pār Milāni uzsākusi un turpina līdz šai dienai savu uzvaras gājienu caur visu pasauli.

Journal of the American Chemical Society

Volume 63, Number 1, January 1941
Published by the American Chemical Society
Washington, D. C.
Subscription prices for 1941: Single copies, 10 cents; 6 issues, \$5.00; 12 issues, \$9.50. In advance. Payment in advance. Subscriptions outside the United States add postage. Single copies outside the United States add postage. Second-class postage paid at Washington, D. C., and at additional mailing offices. Postmaster: Send address changes in U. S. to JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY, 535 N. DUPONT CIRCLE, N. W., WASHINGTON, D. C. Outside the U. S. to JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY, 11, RUE AUMONT, PARIS, FRANCE. Entered as Second-Class Matter, October 3, 1917. Post Office No. 214. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917. Authorized Agent, J. R. H. M. Co., Inc., New York, N. Y.

CONTENTS
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1

ADVERTISEMENTS
The American Chemical Society
Washington, D. C.

Volume 63, Number 1, January 1941
Published by the American Chemical Society
Washington, D. C.
Subscription prices for 1941: Single copies, 10 cents; 6 issues, \$5.00; 12 issues, \$9.50. In advance. Payment in advance. Subscriptions outside the United States add postage. Single copies outside the United States add postage. Second-class postage paid at Washington, D. C., and at additional mailing offices. Postmaster: Send address changes in U. S. to JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY, 535 N. DUPONT CIRCLE, N. W., WASHINGTON, D. C. Outside the U. S. to JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY, 11, RUE AUMONT, PARIS, FRANCE. Entered as Second-Class Matter, October 3, 1917. Post Office No. 214. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917. Authorized Agent, J. R. H. M. Co., Inc., New York, N. Y.

CONTENTS
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1
The Reaction of Ethylmagnesium Chloride with Acetic Anhydride. R. M. Waymouth and G. M. Burnett. 1

ADVERTISEMENTS
The American Chemical Society
Washington, D. C.

2 7 JUN. 1931